નવી

બાળપોથી.

[સુધારેલી બાળજ્ઞાનપોથી આવૃત્તિ ૬ઠ્ઠી]

કર્તા:-કાનજી કાળીદાસ જોશી.

શ્રી ભરડા ન્યુ હાઈસ્કુલમાં બાળવર્ગના પચીસ વર્ષના અનુભવી શિક્ષક
અને સચિત્ર સ્તવન સંગ્રહ તથા સરળ ભજનકીર્તનના કર્તા

જે દેવી બાળકો સૌમાં, વિદ્યા રૂપે વસી રહી;
નમું તેને નમું તેને, નમું તેજ સરસ્વતી.

પ્રકાશક:-કે. કે. જોશી એન્ડ બ્રધર્સ.

૮૪-૯૨, તમાકુવાળાનો માળો, મુંબઈ નં. ૪

સને ૧૯૨૭] કિંમત સવા આનો. [સંવત ૧૯૮૩

શ્રી હરિહર પ્રિ. વર્કસમાં શા. ડાહ્યાભાઈ દોલતરામે છાપી, પાનકુવા-અમદાવાદ.

સૂચના.

આ બાળજ્ઞાનપોથી અથવા નવી બાળપોથી સરળ પદ્ધતિ પ્રમાણે રચવામાં આવી છે. ભાષા સરળ અને સહેલી કરી, કક્કો બારાખડી ઘુંટાવ્યા તથા ગોખાવ્યા વિના વાતચીતમાં ગમ્મત સાથે શીખવવું, તેને સરળ પદ્ધતિ કહે છે.

અત્રેની ન્યુ હાઇસ્કુલમાં મારા પચીસ વર્ષના અનુભવ પછી આ છઠ્ઠી આવૃત્તિ બહાર પડે છે. આ પોથી જુદા જુદા કેળવણી ખાતાના વિદ્વાનો અને સાહિત્યના ઉપાસકોને મોકલી તેઓના અભિપ્રાય તથા સૂચના માગવામાં આવ્યાં હતાં. તેઓની સુધારણા તથા સૂચના પ્રમાણે આ આવૃત્તિમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

આ બાળપોથીના આગલા પાઠ પાંચ પાંચ અક્ષરનો બનેલા છે. પહેલાં ચિત્ર ઉપરથી તથા સચિત્ર નકશો, પાના વગેરેના ઉપયોગથી અક્ષર ઓળખાવવા. ત્યારપછી ખડી, કડી, સળી કે મણકાથી તે અક્ષર બનાવવા. ત્યારપછી ચિત્ર વિનાના કક્કાના કકડા તથા ચિત્ર વિનાના પાઠમાંથી તે ઓળખાવવા, જ્યારે પાઠ માંહેલા અક્ષર બરાબર ઓળખે, પછી કક્કાના ડાબડામાંથી તેજ અક્ષરો કાઢી જે શબ્દો આપેલા છે તે બનાવવા, પછી વંચાવવા, અને છેવટ વાકયો આપેલાં છે તે વંચાવવાં.

ત્યારપછી બારાખડી ગોખાવ્યા વિના સરળ અને આકર્ષક યુક્તિ દ્વારા અમુક સ્વરની સાથે અમુક અક્ષર આવે અને તેનો ઉચ્ચાર કેવો થાય તે માટે શિક્ષકે બાળકોનું ધ્યાન ખેંચવું. ત્યારપછી કક્કા બારાખડીના ટુકડા વડે આપેલા શબ્દો બનાવી, તથા પાટી કે પાટીઆ ઉપર શબ્દો લખી વંચાવવા. પછી પાઠ માંહેલા શબ્દો અને વાકયો વંચાવવાં. કોઇ કોઇ પાઠને અંતે અંકો આપ્યા છે, તે પણ વંચાવવાં. બધા અક્ષરો વાંચતાં આવડે પછીજ લખાવવાની શરૂઆત કરાવવી.

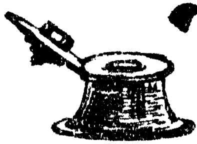
મૂળાક્ષરોમાં ઙ, ઞ વગેરે હાલમાં વપરાતા નથી તોપણ ક્રમ જાળવવા આપ્યા છે. અને ક્ષ, જ્ઞ, ત્ર જોડાક્ષરો છે.

પાઠ ૪.

નવી બાળપોથી

ક

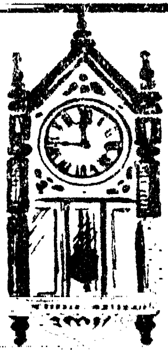

ખ

ગ

ઘ

ક ખ ગ ઘ ઙ

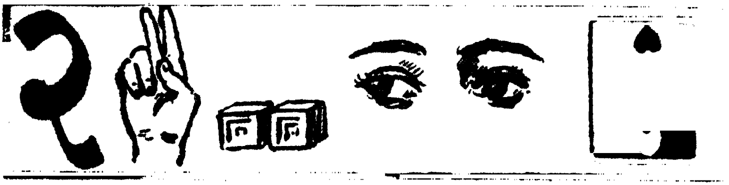

ક	ખ	ગ	ઘ	ઙ
ખ	ગ	ઘ	ઙ	ક
ગ	ઘ	ઙ	ક	ખ
ઘ	ઙ	ક	ખ	ગ
ઙ	ક	ખ	ગ	ઘ

પાઠ ૨.

ચ છ જ ઝ

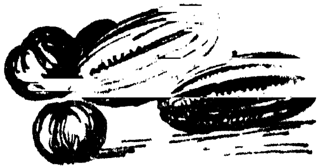
ચ	ક	ચ	ખ	ચ
છ	ઘ	છ	ઘ	છ
જ	ઙ	જ	ચ	જ
ઝ	છ	ઝ	જ	ઝ
ઞ	ઝ	ઞ	ગ	ઞ

પાઠ ૩.

ટ

ઠ

ડ

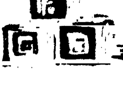
ઢ

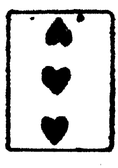
ટ ઠ ડ ઢ ણ ા

૩

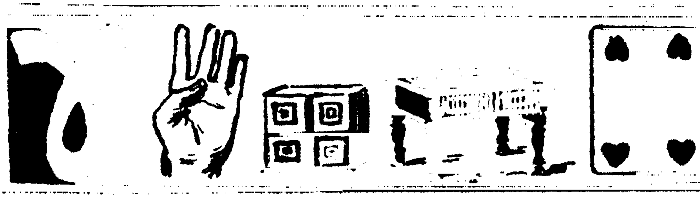

ટ	ક	ચ	ગ	ટ
ઠ	ખ	છ	ઘ	ઠ
ડ	ગ	જ	ઙ	ડ
ઢ	ઘ	ઝ	સ	ઢ
ણ	ઙ	ઞ	ગ	ણ

પાઠ ૪.

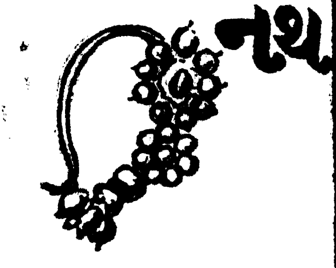

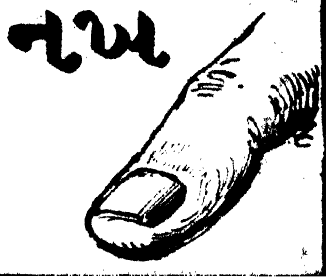
ત થ દ ધ ન

ત	ટ	ચ	ક	ત
થ	ઠ	છ	ખ	થ
દ	ડ	જ	ગ	દ
ધ	ઢ	ઝ	ઘ	ધ
ન	ણ	ઞ	ઙ	ન

પાઠ ૫.

પડ. ધન. તજ.

થડ. ધન. ગજ.

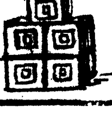
છગન જગન ગગન

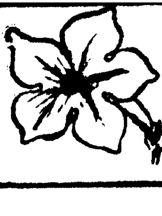
૧. છગન, છ ગણ.

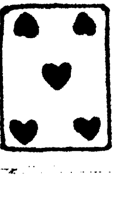
૨. જગન ઝટ ચઢ.

પ

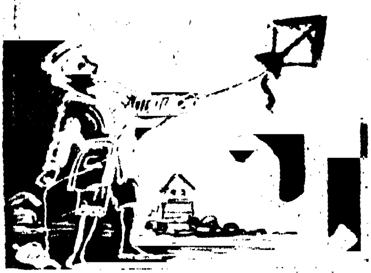

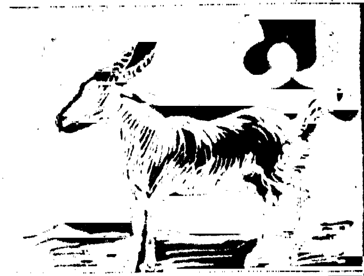

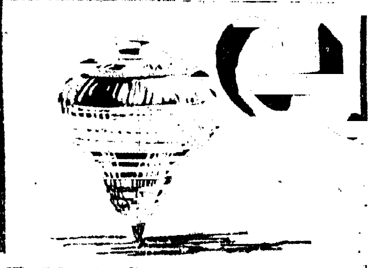

પાઠ ૬.

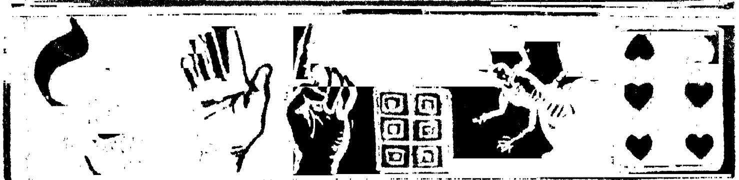

પ ફ બ ભ મ

પ	ત	ટ	ચ	ક
ફ	થ	ઠ	છ	ખ
બ	દ	ડ	જ	ગ
ભ	ધ	ઢ	ઝ	ઘ
મ	ન	ણ	ઞ	ઙ

પાઠ ૭.

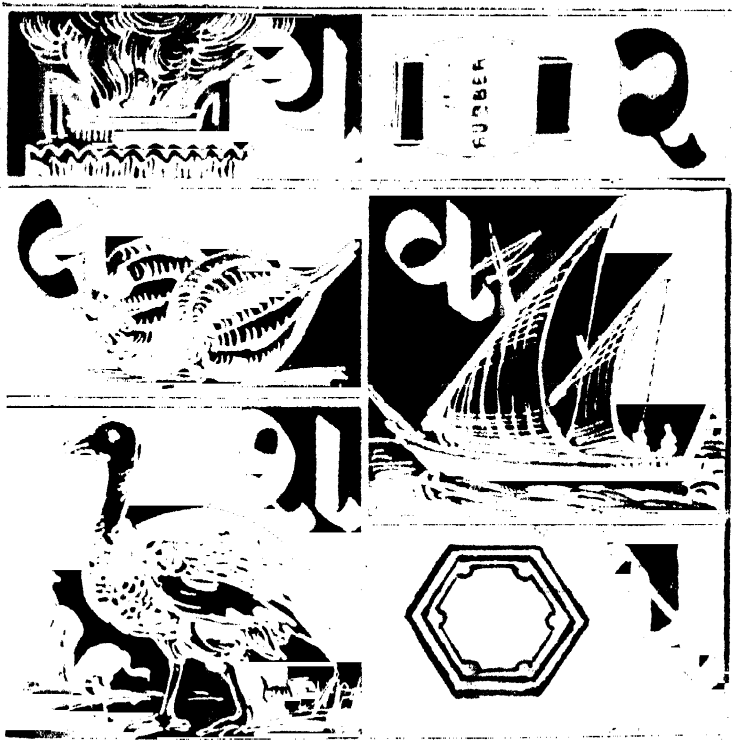
મગ. પગ. જમ.
મગન. બમન.

૧. ચમન, ડફ પકડ.
૨. બમન, ઝટ ભણ.
૩. મગન, મધ જમ.

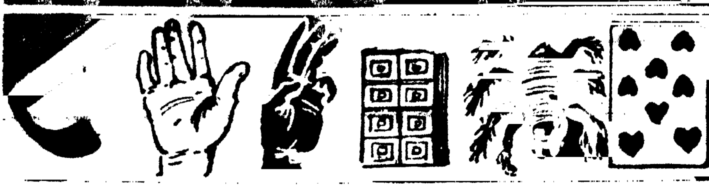
૭

પાઠ ૮.

ય ર લ વ શ ષ

ચ	પ	ટ	ખ	પ
ર	ય	મ	ગ	ભ
લ	છ	દ	ધ	ધ
વ	બ	ક	ડ	ફ
શ	ન	જ	થ	ત

પાઠ ૯.

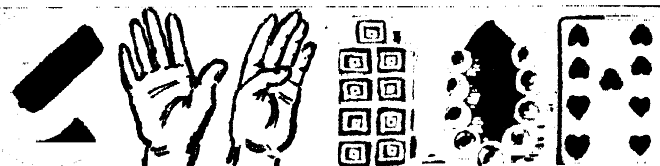
ય નવ કર તવ

ય જવ ફર ખલ

નવલ. રમણ. રત-

૧. રતન, ઝટ કર.

૨. નવલ, નવ લગ

પાઠ ૧૦.

ષ	પ	ખ	ટ	ચ
સ	ર	ય	મ	શ
ઉ	ડ	ઠ	ક	ફ
ળ	વ	બ	લ	ણ
ક્ષ	દ	ઘ	છ	જ્ઞ

પાઠ ૧૧.

નળ.

હળ.

હસ. બળ. રક્ષ. રસ

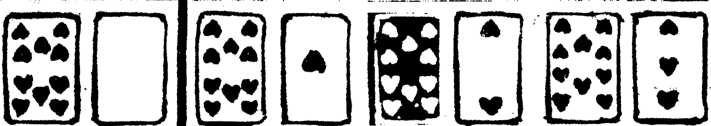
ખસ. ફળ. યજ્ઞ.

હસન. સરફ.

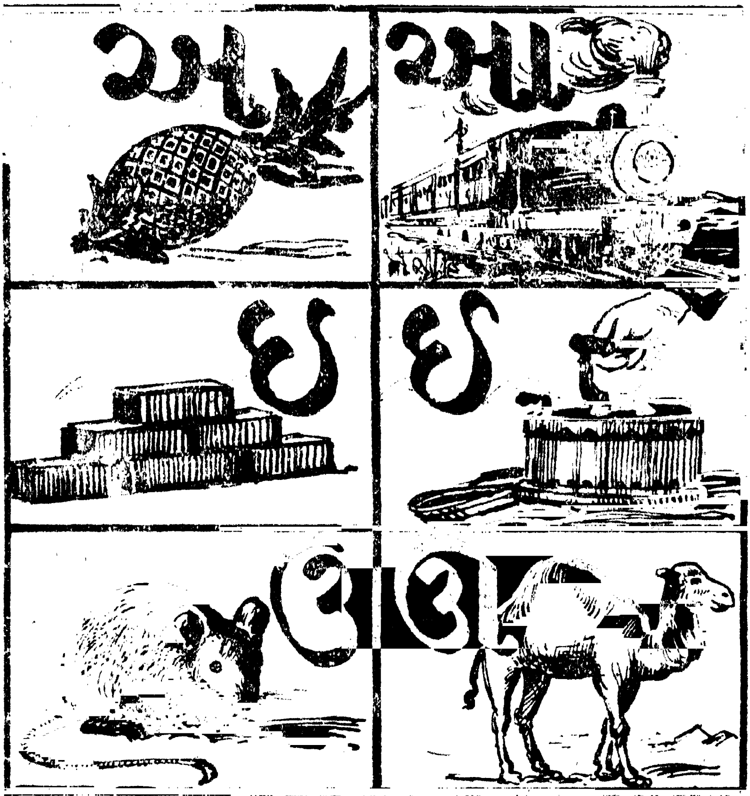
૧. હસન, ન હસ.

૨. સરફ, ઝટ ખસ.

૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩

પાઠ ૧૨.

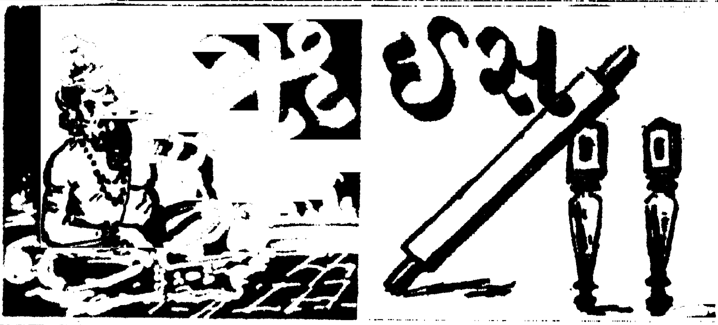

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ

ા િ ી ુ ૂ

અ	ર	ય	સ	ઘ	
આ =	ા	બા	ખા	મા	
ઇ =	િ	ગિ	કિ	નિ	
ઈ =	ી	ઘી	છી	પી	
ઉ =	ુ	તુ	ડુ	શુ	
ઊ =	ૂ	જૂ	ભૂ	લૂ	

પાઠ ૧૩.

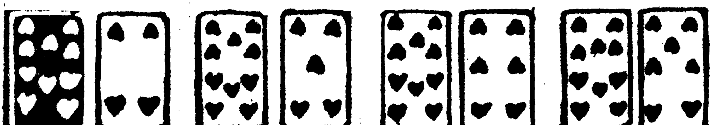
આમ. ઈસ. ઊન. લગી

આવ. ઈદ. ઊડ. ગઈ.

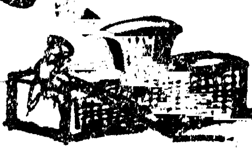
૧. અમર, ઝટ ઊઠ.

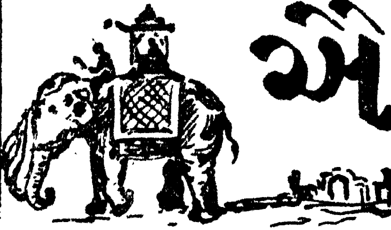
૨ આદ આમ આ

૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭

પાઠ ૧૪.

એ

ઐ

ઓ

ઔ

અં

અઃ

અહમદ

એ	ઐ	ઓ	ઔ	અં	અઃ
ે	ૈ	ો	ૌ	ં	ઃ

એ =	ે	છે	તે	લે
ઐ =	ૈ	પૈ	કૈ	સૈ
ઓ =	ો	જો	ભો	તો
ઔ =	ૌ	સૌ	ગૌ	ચૌ
અં =	ં	ટં	ઙં	ષં
અઃ =	ઃ	ઠઃ	વઃ	યઃ

પાઠ ૧૫.

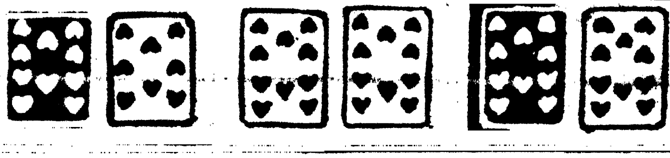

એક. ઓઢ. અંગ. આંક.

ઈંટ. ઊંટ. ઉંદર.

૧ એભલ, અંદર આવ.
૨ એરચ, આંક લખ.

૧૮ ૧૯ ૨૦

પાઠ ૧૭.

કર	ખડ	ગજ	ઘન
ચઢ	છ	જમ	ઝટ
ટન	ઠગ	ડફ	ઢગ
ગણ	તજ	થડ	દસ
ધડ	નવ	પગ	ફળ
બળ	ભણ	મધ	યજ્ઞ
રથ	લખ	વડ	શણ
ષડ	સઢ	હળ	રક્ષ

પાઠ ૧૮.

છગન	મગન	લગન
ચમન	હરણ	કલમ
જમણ	નજર	પવન
બળદ	મગર	વજન
નવલ	રમણ	રતન
હસન	અમર	આદમ
ઇચળ	ઉમર	એરણ
ઓસડ	ઔષધ	અંદર

પાઠ ૧૯.

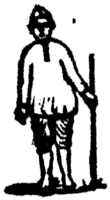
અ	ક્+અ=ક	આ=ા	ક+આ=કા
અ આ	ક કા	ખ ખા	ગ ગા
ઘ ઘા	ચ ચા	છ છા	જ જા
ઝ ઝા	ટ ટા	ઠ ઠા	ડ ડા
ઢ ઢા	ણ ણા	ત તા	થ થા
દ દા	ધ ધા	ન ના	પ પા
ફ ફા	બ બા	ભ ભા	મ મા
ય યા	ર રા	લ લા	વ વા
શ શા	ષ ષા	સ સા	હ હા
ળ ળા	ક્ષ ક્ષા	જ્ઞ જ્ઞા	ત્ર ત્રા

૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫

પાઠ ૨૦.

આઠ	કાન	ખાય	જગા
ઘાસ	ચાર	છાશ	રજા
ઝાડ	ટાઢા	ઠાર	ડાઢ
ઢાલ	ચણા	તાવ	થાય
દાળ	બધા	નાક	પાઠ
ફાગ	બાર	ભાત	મારા
ચાળ	રામ	લાવ	વાળ
શાક	ભાષા	સાત	હાથ
માળા	ક્ષાર	રક્ષા	જ્ઞાન

પાઠ ૨૧.

નાક
કાન
હાથ

પાન
ડાળ
ઝાડ

ભા. પા. જા. ના. હા.

કાકા. મામા. નાના. દાદા.

દાળ	તાતા	ભાઈ
ભાત	શાક	બાઉ

૧. ભાઈ, આમ આવ.

૨. આ બાઉ લઈ જા.

૩. ભા, દાળ લાવ.

૪. આ શાક તાતા લઈ જા.

૫. ના, બા, દાળ ભાત આપ.

પાઠ ૨૨.

ઈ=િ		ક+ઈ=કિ		ઈ=ી		ક+ઈ=કી	
ઈ	ઈ	કિ	કી	ખિ	ખી	ગિ	ગી
ઘિ	ઘી	ચિ	ચી	છિ	છી	જિ	જી
ઝિ	ઝી	ટિ	ટી	ઠિ	ઠી	ડિ	ડી
ઢિ	ઢી	ણિ	ણી	તિ	તી	થિ	થી
દિ	દી	ધિ	ધી	નિ	ની	પિ	પી
ફિ	ફી	બિ	બી	ભિ	ભી	મિ	મી
યિ	યી	રિ	રી	લિ	લી	વિ	વી
શિ	શી	ષિ	ષા	સિ	સી	હિ	હી
ળિ	ળી	ક્ષિ	ક્ષી	જ્ઞિ	જ્ઞી	ત્રિ	ત્રા

૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦

પાઠ ૨૩.

કાકી	ખીલી	ગીતા	આધી
ચીજ	પછી	જીભ	ઝાઝી
ખાટી	મીઠી	કડી	ઢીલી
પાણી	તિથિ	હાથી	દિવા
લીધી	નીતિ	પિતા	ફીણ
છબી	ભાભી	મામી	ગઈ
રીતિ	લિપિ	વિણા	શિક્ષા
સિતા	નહિ	વળી	પક્ષી

પાઠ ૨૪.

રાજા.

રાણી.

બી. ઘી. પી. જી. શી.

શીશી	કાકી	ઘણી
લીલી	મામી	ધાણી

ઘી ખા, હા જી.	પી જા, ના જી.

૧. લીલી, કઢી ભાત ખા.

૨. મામી, ઘી લઈ આવ.

૩. કાકી, ઘી તાતા આપ.

૪. ભાઈ, ઘણી ધાણી ખા નહિ.

પાઠ: ૨૫.

ઉ = ુ	ક + ઉ = કુ	ઊ = ૂ	ક + ઊ = કૂ
ઉ ઊ	કુ કૂ	ખુ ખૂ	ગુ ગૂ
ઘુ ઘૂ	ચુ ચૂ	છુ છૂ	જુ જૂ
ઝુ ઝૂ	ટુ ટૂ	ઠુ ઠૂ	ડુ ડૂ
ઢુ ઢૂ	ણુ ણૂ	તુ તૂ	થુ થૂ
દુ દૂ	ધુ ધૂ	નુ નૂ	પુ પૂ
ફુ ફૂ	બુ બૂ	ભુ ભૂ	મુ મૂ
યુ યૂ	રુ રૂ	લુ લૂ	વુ વૂ
શુ શૂ	ષુ ષૂ	સુ સૂ	હુ હૂ
ળુ ળૂ	ક્ષુ ક્ષૂ	જ્ઞુ જ્ઞૂ	ત્રુ ત્રૂ

૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫

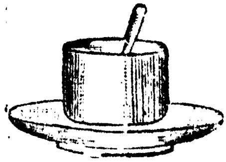
પાઠ ૨૬.

ચાકુ	લખુ	ગુણુ	ઘૂસ
ચૂપ	છૂટ	જુઠી	ઝૂલ
પાટુ	ઠુમ	લાડુ	સાઢુ
નથુ	તુજ	દૂધ	ધૂળ
બાનુ	પૂલ	ફૂલ	બુચી
ભૂખ	મૂછ	વાયુ	રૂપ
ગુરુ	ઊન	લૂટ	શુળી
સુખ	બહુ	વાળુ	ચક્ષુ

પાઠ ૨૭.

કમળ.

દૂધ.

પૂરી.	લાડુ.	ફૂલ.

જગુ	પાનુ	કાકુ	ધીરૂ
લખુ	બાનુ	વિમુ	ભાનુ

૧. મા, ભૂ પા.	૫. વિમુ, વાળુ કર.
૨. બા, દૂધ આપ.	૬. પછી સૂઈ જા.
૩. જગુ, પૂરી ખા.	૭. પાનુ, ફૂલ લાવ.
૪. લખુ, લાડુ જમ.	૮. કાકુ દૂધ પી.

પાઠ ૨૮.

એ= ે		ક+એ=કે		ઐ= ૈ		ક+ઐ=કૈ	
એ	ઐ	કે	કૈ	ખે	ખૈ	ગે	ગૈ
ઘે	ઘૈ	ચે	ચૈ	છે	છૈ	જે	જૈ
ઝે	ઝૈ	ટે	ટૈ	ઠે	ઠૈ	ડે	ડૈ
ઢે	ઢૈ	ણે	ણૈ	તે	તૈ	થે	થૈ
દે	દૈ	ધે	ધૈ	ને	નૈ	પે	પૈ
ફે	ફૈ	બે	બૈ	ભે	ભૈ	મે	મૈ
યે	યૈ	રે	રૈ	લે	લૈ	વે	વૈ
શે	શૈ	ષે	ષૈ	સે	સૈ	હે	હૈ
ળે	ળૈ	ક્ષે	ક્ષૈ	જ્ઞે	જ્ઞૈ	ત્રે	ત્રૈ

૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦

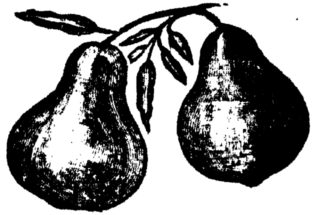
પાઠ ૨૯.

એક	કેરી	ચાખે	લાગે
ઘેલી	નાચે	છે	જેમ
ઝેરી	માટે	ઠેઠ	ડેલી
ચઢે	ધુણે	તેલ	માથે
કૂદે	લીધે	મને	પેટી
ફેણ	એન	ભેરૂ	મેજ
થાયે	રેતી	કાલે	કુવે
થશે	વિષે	સેવ	મળે
પૈસા	વૈદ	બૈરી	ચૈત્ર

પાઠ ૩૦.

કેરી.

પેર.

જે. છે. દે. તે. લે.

પૈ. પૈસા. વૈદ. બૈરી. ચૈત્ર.

કેકુ	જેઠી	એક	ત્રણ
કેશુ	વેલી	બે	ચાર

૧. પૈ છે? હા.

૨. તે લે, ના.

૩. મા, પૈસા છે?

૪. હા, ભા, તે લે.

૫. કેશુ, કેરી લે.

૬. વેલી, પેર દે.

૭. જેઠી, પૈસા ગણ.

૮. ૧. ૨. ૩. ૪.

પાઠ ૩૧.

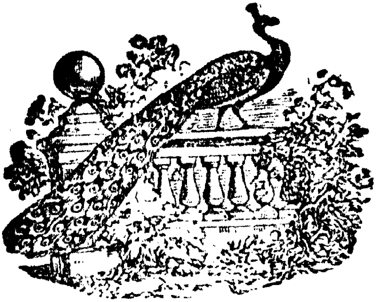
ઓ=ો	ક+ઓ=કો	ઔ=ૌ	ક+ઔ=કૌ
ઓ ઔ	કો કૌ	ખો ખૌ	ગો ગૌ
ઘો ઘૌ	ચો ચૌ	છો છૌ	જો જૌ
ઝો ઝૌ	ટો ટૌ	ઠો ઠૌ	ડો ડૌ
ઢો ઢૌ	ણો ણૌ	તો તૌ	થો થૌ
દો દૌ	ધો ધૌ	નો નૌ	પો પૌ
ફો ફૌ	બો બૌ	ભો ભૌ	મો મૌ
યો યૌ	રો રૌ	લો લૌ	વો વૌ
શો શૌ	ષો ષૌ	સો સૌ	હો હૌ
ળો ળૌ	ક્ષો ક્ષૌ	જ્ઞો જ્ઞૌ	ત્રો ત્રૌ

૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫

પાઠ ૩૨.

જુઓ	હુક્કો	લખો	ગોળો
ઘોડો	ચોખા	છોડી	જોડા
ઝોક	ટોપી	બેઠો	પાડો
ઢોલ	ભાણું	હતો	કાથો
દોરી	ધોબી	ચુનો	આપો
ફોજ	બોર	ઝભો	મોતી
ગયો	રોજ	લોટો	દિવો
સૌ	હસો	હોઠ	મેળો
ભૈયો	પૌઆ	ચૌદ	કૌઓ

પાઠ ૩૩.

મોર.

પૈસો.

ભો. જો. ઠો. છો. સૌ.

હોમી	ચોળા	ચૌદ
મોતી	ભેયો	કોળો

૧. હોમી, ચોળા ખા.

૨. ના, મને બોર દો.

૪. મને ચૌદ પૈસા આપો.

૫. પેલો મોર બેઠો છે.

પાઠ ૩૪.

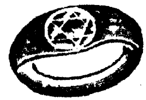
અં= ં		ક+અં=કં		અઃ=ઃ		ક+અઃ=કઃ	
અં	અઃ	કં	કઃ	ખં	ખઃ	ગં	ગઃ
ઘં	ઘઃ	ચં	ચઃ	છં	છઃ	જં	જઃ
ઝં	ઝઃ	ટં	ટઃ	ઠં	ઠઃ	ડં	ડઃ
ઢં	ઢઃ	ણં	ણઃ	તં	તઃ	થં	થઃ
દં	દઃ	ધં	ધઃ	નં	નઃ	પં	પઃ
ફં	ફઃ	બં	બઃ	ભં	ભઃ	મં	મઃ
યં	યઃ	રં	રઃ	લં	લઃ	વં	વઃ
શં	શઃ	ષં	ષઃ	સં	સઃ	હં	હઃ
ળં	ળઃ	ક્ષં	ક્ષઃ	જ્ઞં	જ્ઞઃ	ત્રં	ત્રઃ

૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦

પાઠ ૩૫.

અંગ	આંક	ઈંટ	ઊંટ
કંદ	ખાંડ	ગંદો	ઘંટ
ચાંદો	છીંક	જાંગ	ઝાંઝ
ટાંકી	ઠંડી	ડંકો	ઢોંગ
તંબુ	થુંક	માંદું	ધંધો
પંખી	ફુંક	બંટી	ભેંસ
માંખી	યચું	રંગ	લીંબુ
વેંત	શંખ	સંચો	હઢી

પાઠ ૩૬.

	
ઘંટ.	વીંટી. નંગ.

હું. તું. તેં. મેં. ચીં.

હું છું.	તું છે.	તમે છો.	શું છે?

તેં ખાધું.	મેં પીધું.	અમે લીધું.

૧. હું નિશાળે જાઉં છું.
૨. ઘંટ વાગે છે.
૩. પેલી મારી વીંટી છે.
૪. તેનું નંગ બહુ ચળકે છે.
૫. ચકલી ચીં ચીં કરે છે.

બારાખડી.

અ	આ	ઇ	ઈ	ઉ	ઊ	એ	ઐ	ઓ	ઔ	અં	અઃ
	ા	િ	ી	ુ	ૂ	ે	ૈ	ો	ૌ	ં	ઃ
ક	કા	કિ	કી	કુ	કૂ	કે	કૈ	કો	કૌ	કં	કઃ
ખ	ખા	ખિ	ખી	ખુ	ખૂ	ખે	ખૈ	ખો	ખૌ	ખં	ખઃ
ગ	ગા	ગિ	ગી	ગુ	ગૂ	ગે	ગૈ	ગો	ગૌ	ગં	ગઃ
ઘ	ઘા	ઘિ	ઘી	ઘુ	ઘૂ	ઘે	ઘૈ	ઘો	ઘૌ	ઘં	ઘઃ
ચ	ચા	ચિ	ચી	ચુ	ચૂ	ચે	ચૈ	ચો	ચૌ	ચં	ચઃ
છ	છા	છિ	છી	છુ	છૂ	છે	છૈ	છો	છૌ	છં	છઃ
જ	જા	જિ	જી	જુ	જૂ	જે	જૈ	જો	જૌ	જં	જઃ
ઝ	ઝા	ઝિ	ઝી	ઝુ	ઝૂ	ઝે	ઝૈ	ઝો	ઝૌ	ઝં	ઝઃ
ટ	ટા	ટિ	ટી	ટુ	ટૂ	ટે	ટૈ	ટો	ટૌ	ટં	ટઃ
ઠ	ઠા	ઠિ	ઠી	ઠુ	ઠૂ	ઠે	ઠૈ	ઠો	ઠૌ	ઠં	ઠઃ
ડ	ડા	ડિ	ડી	ડુ	ડૂ	ડે	ડૈ	ડો	ડૌ	ડં	ડઃ
ઢ	ઢા	ઢિ	ઢી	ઢુ	ઢૂ	ઢે	ઢૈ	ઢો	ઢૌ	ઢં	ઢઃ
ણ	ણા	ણિ	ણી	ણુ	ણૂ	ણે	ણૈ	ણો	ણૌ	ણં	ણઃ
ત	તા	તિ	તી	તુ	તૂ	તે	તૈ	તો	તૌ	તં	તઃ
થ	થા	થિ	થી	થુ	થૂ	થે	થૈ	થો	થૌ	થં	થઃ
દ	દા	દિ	દી	દુ	દૂ	દે	દૈ	દો	દૌ	દં	દઃ
ધ	ધા	ધિ	ધી	ધુ	ધૂ	ધે	ધૈ	ધો	ધૌ	ધં	ધઃ

બારાખડી.

અ	આ	ઇ	ઈ	ઉ	ઊ	એ	ઐ	ઓ	ઔ	અં	અઃ
	ા	િ	ી	ુ	ૂ	ે	ૈ	ો	ૌ	ં	ઃ
ન	ના	નિ	ની	નુ	નૂ	ને	નૈ	નો	નૌ	નં	નઃ
પ	પા	પિ	પી	પુ	પૂ	પે	પૈ	પો	પૌ	પં	પઃ
ફ	ફા	ફિ	ફી	ફુ	ફૂ	ફે	ફૈ	ફો	ફૌ	ફં	ફઃ
બ	બા	બિ	બી	બુ	બૂ	બે	બૈ	બો	બૌ	બં	બઃ
ભ	ભા	ભિ	ભી	ભુ	ભૂ	ભે	ભૈ	ભો	ભૌ	ભં	ભઃ
મ	મા	મિ	મી	મુ	મૂ	મે	મૈ	મો	મૌ	મં	મઃ
ય	યા	યિ	યી	યુ	યૂ	યે	યૈ	યો	યૌ	યં	યઃ
ર	રા	રિ	રી	રુ	રૂ	રે	રૈ	રો	રૌ	રં	રઃ
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લે	લૈ	લો	લૌ	લં	લઃ
વ	વા	વિ	વી	વુ	વૂ	વે	વૈ	વો	વૌ	વં	વઃ
શ	શા	શિ	શી	શુ	શૂ	શે	શૈ	શો	શૌ	શં	શઃ
ષ	ષા	ષિ	ષી	ષુ	ષૂ	ષે	ષૈ	ષો	ષૌ	ષં	ષઃ
સ	સા	સિ	સી	સુ	સૂ	સે	સૈ	સો	સૌ	સં	સઃ
હ	હા	હિ	હી	હુ	હૂ	હે	હૈ	હો	હૌ	હં	હઃ
ળ	ળા	ળિ	ળી	ળુ	ળૂ	ળે	ળૈ	ળો	ળૌ	ળં	ળઃ
ક્ષ	ક્ષા	ક્ષિ	ક્ષી	ક્ષુ	ક્ષૂ	ક્ષે	ક્ષૈ	ક્ષો	ક્ષૌ	ક્ષં	ક્ષઃ
જ્ઞ	જ્ઞા	જ્ઞિ	જ્ઞી	જ્ઞુ	જ્ઞૂ	જ્ઞે	જ્ઞૈ	જ્ઞો	જ્ઞૌ	જ્ઞં	જ્ઞઃ
ત્ર	ત્રા	ત્રિ	ત્રી	ત્રુ	ત્રૂ	ત્રે	ત્રૈ	ત્રો	ત્રૌ	ત્રં	ત્રઃ

આંક.

૧ ૧૧	૨૧	૩૧	૪૧	૫૧	
૨ ૧૨	૨૨	૩૨	૪૨	૫૨	
૩ ૧૩	૨૩	૩૩	૪૩	૫૩	
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪	૫૪
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫	૫૫
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬	૫૬
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭	૫૭
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮	૫૮
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯	૫૯
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦

આંક.

૬૧	૭૧	૮૧	૯૧	૧૦૦
૬૨	૭૨	૮૨	૯૨	૨૦૦
૬૩	૭૩	૮૩	૯૩	૩૦૦
૬૪	૭૪	૮૪	૯૪	૪૦૦
૬૫	૭૫	૮૫	૯૫	૫૦૦
૬૬	૭૬	૮૬	૯૬	૬૦૦
૬૭	૭૭	૮૭	૯૭	૭૦૦
૬૮	૭૮	૮૮	૯૮	૮૦૦
૬૯	૭૯	૮૯	૯૯	૯૦૦
૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦	૧૦૦૦

ટુંકા અભિપ્રાય.

૧ **જુનાગઢ સ્ટેટ**—તમારી બાળજ્ઞાનપોથી ટેક્સ્ટ બુક તરીકે અહીંની શાળામાં મંજુર કરી છે. **છગનલાલ હરીલાલ પંડ્યા.**

૨ **લીંબડી સ્ટેટ**—સદરહુ પુસ્તક ગુજરાતી નિશાળોના બાળવર્ગમાં ટેક્સ્ટ બુક તરીકે મંજુર કર્યું છે. **રણછોડલાલ બી. શાહ.**

૩ **વડોદરા સ્ટેટ**—વી. ક. કો. ના નં. $\frac{૩૦૨૪}{૪૬}$ સદરહુ પુસ્તક ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૪ **ગોંડલ સ્ટેટ**—એ. ઇ. ના નં. ૪૬૮ નં. ૨૧૭૦. આપની બાળજ્ઞાન પોથી ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૫ **કાઠીયાવાડ પોલીટીકલ એજન્સી** નં. $\frac{D. N.}{૩૨}$ એજન્સી નીશાળોમાં આ પુસ્તક ઇનામ લાઇબ્રેરી તરીકે મંજુર કરવામાં આવે છે. પરસનલ–એસી. એજન્ટ ટુ ધી ગવર્નર કાઠીઆવાડ.

૬ **રાજકોટ સ્ટેટ**—પુસ્તક શાળાની લાઇબ્રેરી તેમજ ઇનામને માટે મંજુર કરવામાં આવે છે. **એચ. બી. કોટક.**

૭ **જામે જમશેદ**—આ પોથી અત્યાર સુધીમાં થએલી બાળપોથી કરતાં ઘણી સરળ અને પહેલીજ છે. દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવા અમે ભલામણ કરીએ છીએ.

૮ **સાંજવર્તમાન**—હજુ સુધી ગુજરાતીમાં એવું પુસ્તક બહાર પડ્યું નથી આ પુસ્તક દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવું જોઇએ.

૯ **મુંબઈ સમાચાર**—શરૂઆતની કેળવણી આપવામાં આ નાનકડું પુસ્તક ધારેલો હેતુ પાર પાડવામાં ફતેહમંદ નીવડશે.

૧૦ **ગુજરાતી**—પ્રયત્ન ખરેખરો માર્ગ દર્શાવનારો, આવકારદાયક, તથા સરળતા દાખવનાર છે.

૧૧ **બાલશીક્ષક**—સરકારી બાળપોથી કરતા આ પોથીનો ક્રમ સરળ અને સહેલો છે.

૧૨ સરકાર તરફથી તેમજ દેશી રાજ્યોમાં પાઠ્ય પુસ્તક તરીકે મંજુર કરવા લાયક છે. **હરગોવીંદદાસ કાંટાવાલા.**

૧૩ મુળાક્ષરનું અને બારાખડીનું બાળકોને સહેલાઇથી જ્ઞાન કરાવી શકાય એવા પ્રયત્નો કરવા માટે ખાસ ધ્યાન આપેલું જણાય છે.

ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.

૧૪ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે. શૈલી સ્તુત્ય છે, તમારો પ્રયત્ન સ્તુત્ય છે. પુસ્તકની રચના સારી છે. **રમણભાઈ મ. નીલકંઠ.**

૧૫ ઈંગ્લંડ અને યુરોપમાં જેમ અનેક વાંચનમાળાઓ થઈ છે તેમ આપણા દેશમાં પણ અનેક વાંચનમાળાઓ થવી જોઇએ. **નાનાલાલ દલપતરામ કવિ.**

૧૬ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે ને આખા અક્ષર બાળકોની નજર આગળ મૂક્યા છે તેમજ ચિત્રો આપી તેમનાં નામોનો પહેલોજ અક્ષર ત્યાં બતાવ્યો છે. આ શૈલી સ્તુત્ય છે. ક્રમ બદલવાની જરૂર નથી. **કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી**

SOME SHORT OPENIONS.

1. I find very useful for the instruction of children.
CHIMANLAL H. SETALVAL

2. It is the best of the Gujarati Primers. I hav come across.
GOCULDAS PAREKH

3. I consider it a good attempt deserving of encou ragement.
P. D. PATTANI.

4. It is gratifying to see the adoption of a new educational method in elementary teaching.
LALUBHAI SAMALDAS

5. It is a good improvement upon similar previous publications.
PHIROZE C. SETHNA.

6. The book is certainly an improvement on the old method of teaching the Alphabet, which was so dull and uninviting.
N. B. MASANI.

7. The book is useful as a companion to the Government serious book.
D. G. PADHYE.

8. The book will serve well as an extra reading book.
H. G. ANJARIA.

9. The writer shows all the intelligence required for his work.
K. M. JAVERI, (M. A., LL. B.)

10. It is creditable attempt to simplify the method of teaching the Gujarati Alphabet and Barakhadi.
H. J. BHABHA, (M. A

11. I appreciate your "Short-cut Method" of teachin the children, your work must prove of great educativ value.
ABDUL HUSEN ADAMJI PEERBHOY

12. Bal-gnan Pothi is one of those books which ca be introduced in the Infant class of Primery Schools.
Secretary, School Committee
Ahmedabad Municipality

13. It is more the work of practical hand than tha of a theorical learned head only.
J. ADILSHAH